

Διαδικτυακή επιμόρφωση

*Σχέδιο Δράσης για την Αγωγή Υγείας  
και Πρόληψη της Παραβατικότητας*



*Δρ Γεωργία Πασιαρδή, Ε.Δ.Ε. Γενικών Μαθημάτων*

**Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης – Μάρτιος 2024**

# ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

1

Εισαγωγή

2

Πολιτική Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας για πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παραβατικότητας (αποφάσεις, εγκύκλιοι, κανονισμοί)

3

Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας: Ο ρόλος και η συμβολή της

4

Σχέδιο Δράσης για την Αγωγή Υγείας και Πρόληψη της Παραβατικότητας: Βασικές αρχές ανάπτυξης, αξιολόγησης

# 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ



# ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

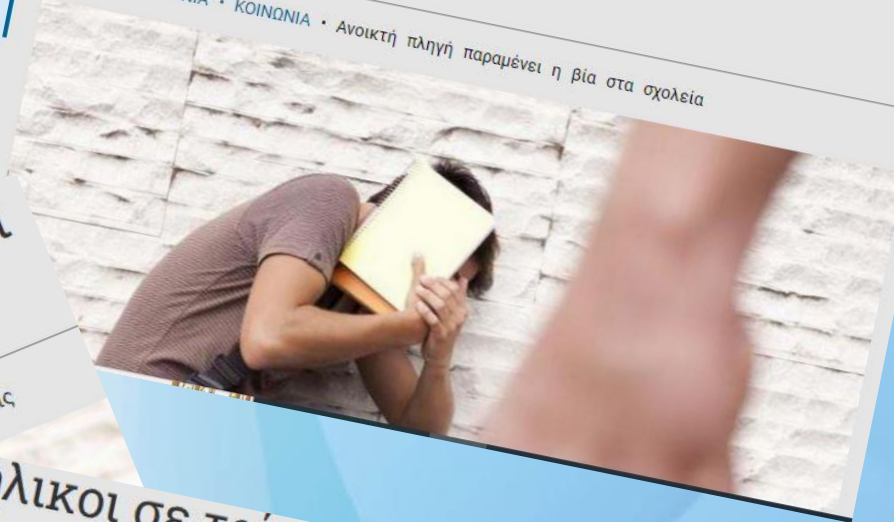
**Ανησυχία προκαλούν στατιστικά για τη νεανική παραβατικότητα**

18.09.2016 11:05 **Κύπρος**  
SigmaLive



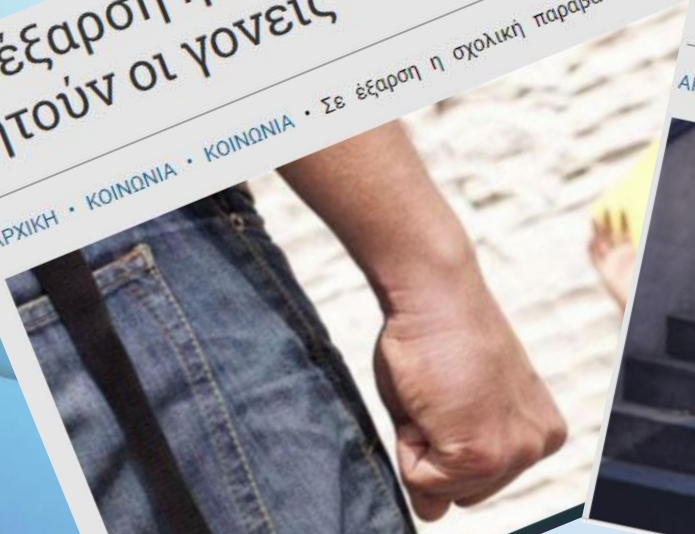
**Ανοικτή πληγή παραμένει η βία στα σχολεία**

ΑΡΧΙΚΗ • ΚΟΙΝΩΝΙΑ • ΚΟΙΝΩΝΙΑ • Ανοικτή πληγή παραμένει η βία στα σχολεία



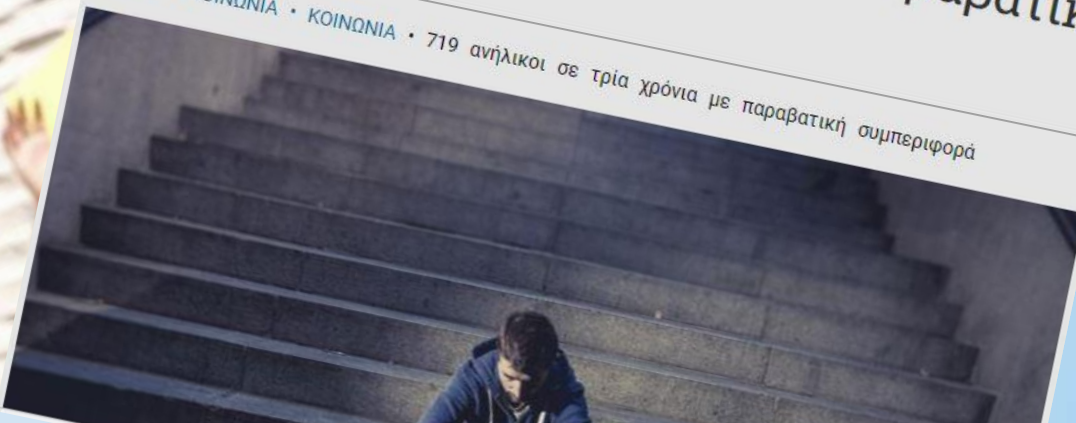
**Σε έξαρση η σχολική παραβατικότητα - Τι ζητούν οι γονείς**

ΑΡΧΙΚΗ • ΚΟΙΝΩΝΙΑ • ΚΟΙΝΩΝΙΑ • Σε έξαρση η σχολική παραβατικότητα



**719 ανήλικοι σε τρία χρόνια με παραβατική συμπεριφορά**

ΑΡΧΙΚΗ • ΚΟΙΝΩΝΙΑ • ΚΟΙΝΩΝΙΑ • 719 ανήλικοι σε τρία χρόνια με παραβατική συμπεριφορά



# Βία στα σχολεία: Τα περιστατικά που συγκλόνησαν την τελευταία δεκαετία

---

**Μαθητές με μαχαίρια, μαθητές  
με σιδερογροθιές, παιδιά που  
γρονθοκοπούν και κλωτσούν  
άγρια συμμαθητές τους.**

<https://www.sigmalive.com/news/local/1192059/vi-a-sta-sxoleia-ta-peristatika-pou-sygklonisan-ti-teleftaia-dekaetia-vinteo>





ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ

## Σχολική Βία: Τι μέτρα ανακοίνωσε η Κύπρος για τα σχολεία

Υπουργός Παιδείας Κύπρου: Στηρίζουμε το σχολείο, έτσι ώστε άφοβα να μπορέσει να δηλώσει τα περιστατικά για να μπορέσουμε και εμείς να το στηρίξουμε

# Υπ. Παιδείας: Αυτά είναι τα μέτρα κατά της βίας και της παραβατικότητας

Τα μέτρα αυτά αφορούν στη στήριξη του σχολείου και την ενδυνάμωση της διευθυντικής ομάδας του σχολείου, ανέφερε η κ. Μιχαηλίδου

Το ΥΠΑΝ προτείνει μέτρα άμεσης εφαρμογής εντός των σχολικών μονάδων, για θέματα αντιμετώπισης και πρόληψης της βίας και παραβατικότητας, στο επίκεντρο των οποίων βρίσκεται ο παιδαγωγικός ρόλος του σχολείου, ακολουθώντας ολιστική/συστημική προσέγγιση.

# ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝΤΑ

## Λήψη μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία

- Εντάσσονται **μέτρα πρόληψης της βίας** και παραβατικότητας στο Σχέδιο Βελτίωσης της κάθε σχολικής μονάδας
- Θεσμοθετείται και παρακολουθείται η **εφαρμογή της αντιρατσιστικής πολιτικής** σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης
- Εισάγονται, διαθεματικά, στο **Αναλυτικό Πρόγραμμα** όλων των βαθμίδων έννοιες και ενότητες **Αγωγής του Πολίτη, Ειρηνικής Επίλυσης Διαφορών και Διαλόγου**



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

## Λήψη μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία

- Σχεδιάζονται **εναλλακτικά προγράμματα μάθησης** για παιδιά με προκλητικά παραβατική συμπεριφορά
- Ενισχύεται περαιτέρω ο **ρόλος του Υπεύθυνου Τμήματος ως πυρήνα πρόληψης** της ενδοσχολικής βίας
- **Αξιοποιείται** ο Σύνδεσμος Γονέων / Κηδεμόνων μέσω σχετικής επιμόρφωσης



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ



# ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝΤΑ

## Λήψη μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία

- Προωθείται η επιμόρφωση των γονέων / κηδεμόνων σε **θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης** της βίας στην οικογένεια
- Προγραμματίζεται η **υλοποίηση προγραμμάτων ενδυνάμωσης και επιμόρφωσης** των εκπαιδευτικών σε θέματα βίας και παραβατικότητας
- Απλοποιείται η **διαδικασία διαχείρισης κρίσεων** στα σχολεία



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

## Λήψη μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία

- Αρχίζει η **εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης** στην Προσχολική Εκπαίδευση
- Ενισχύεται το **πρόγραμμα Σχολικής Διαμεσολάβησης**
- Θεσμοθετείται η **επιμόρφωση των σχολικών φρουρών** αναφορικά με τα καθήκοντά τους



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας  
προωθεί την πολιτική της  
**μηδενικής ανοχής**

στη βία και επιδιώκει την ανάπτυξη **θετικού κλίματος**, σε όλες τις σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων, συλλογικά, μεθοδικά και στοχευμένα.

# ΒΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ





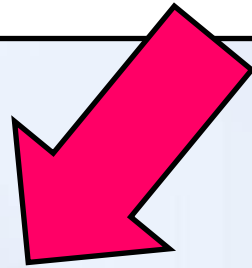
## 2. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ



# ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ - ΣΚΟΠΟΣ

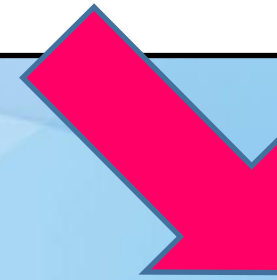
➤ Προαγωγή της ψυχικής, σωματικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/ριών



## ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ

Ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων

ΑΜΕΣΗ ΚΑΙ  
ΑΛΛΗΛΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΗ  
ΣΧΕΣΗ



## ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος



### 3. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ



## **Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας (<http://www.moec.gov.cy/eayp>).**

Έχει την ευθύνη συντονισμού και καθοδήγησης σε θέματα Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας, τόσο σε επίπεδο Υπουργείου όσο και σε επίπεδο σχολικών μονάδων όλων των βαθμίδων.

Αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και άλλων φορέων (Υπουργείων, Μη Κυβερνητικών Οργανισμών, Αστυνομίας, Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, κ.ά.), που ασχολούνται με δράσεις που εμπίπτουν σε θέματα Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας.



#### ΜΕΝΟΥ

➤ Οικοσελίδα

#### ΕΑΥΠ

➤ Σκοπός και Στόχοι

#### ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

- Κάπνισμα
- Αλκοόλ - Παράνομες Ουσίες
- Αντιρατσιστική Πολιτική
- Σεξουαλική Κακοποίηση
- Κυκλοφοριακή Αγωγή
- Παιδικά Ατυχήματα - Δηλητηριάσεις
- Δικαιώματα Παιδιού στην Υγεία
- Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια

#### ΔΡΑΣΕΙΣ

- iDecide
- Στήριξη ευάλωτων ομάδων σε απογευματινό χρόνο
- Σχολικές Κοινότητες Αναγνώστων
- Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης
- Παρατηρητήριο για τη Βία
- Διδάσκοντες Επίμαχα Θέματα
- ΔΡΑΣΕ
- Eu Zην
- ΕΔΣΠΥ
- Μαθητικά Σεμινάρια Αγωγής Υγείας

## ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΟΤΗΤΑΣ



Η Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας (Ε.Α.Υ.Π.), της οποίας η σύσταση και η λειτουργία θεσμοθετήθηκε μέσα από την Πρώτη Εθνική Στρατηγική για τα Ναρκωτικά 2004-2008 της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (πρώην Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου), συντονίζει την πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας σε θέματα Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας.

Η Αγωγή Υγείας και η Ενεργός Πολιτότητα αποτελούν επιστημονικά πεδία, στα οποία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση τα τελευταία χρόνια. Διεθνείς Οργανισμοί, όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Ένωση συμφωνούν ότι η Αγωγή Υγείας αποτελεί την ενδεδειγμένη μέθοδο για την πρόληψη των προβλημάτων υγείας και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ανθρώπων. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας στηρίζει πολιτικές και προγράμματα που εμπίπτουν στις διάφορες θεματικές ενότητες της Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας, όπως το κάπνισμα, οι εξαρτησιογόνες ουσίες, η οδική ασφάλεια, η επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, η αγωγή του καταναλωτή, η σεξουαλική αγωγή, το AIDS, ο εθισμός στο διαδίκτυο, ο ρατσισμός, η βία κτλ.

Με το όρο «**Αγωγή Υγείας και Πολιτότητα**» αναφερόμαστε σε πολιτικές/δράσεις και προγράμματα, που προάγουν τη σωματική, ψυχική και κοινωνική ευεξία των μαθητών/τριών, αφενός με την ανάπτυξη των κοινωνικών τους δεξιοτήτων και της κριτικής τους σκέψης, αφετέρου με την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους.



**ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ**

## ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

**Εγκύκλιος με αρ. φακ. 7.19.04.18 ημερ.09.08.2009**

**(αρ.εγκυκλίου στο διαδίκτυο dde1922)**

**«Κάθε σχολείο θα πρέπει να ορίσει Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας, με στόχο την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων μέσα στη σχολική μονάδα για την έγκαιρη αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και ιδιαίτερα του φαινομένου της παραβατικότητας στη σχολική μονάδα».**



**ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ**

# ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

**Εγκύκλιος** με αρ. φακ. 21.1.03 ημερ. 30.08.2016 (αρ.εγκυκλίου στο διαδίκτυο **ypp4464**)-Δημιουργία Επιτροπής και Καταρτισμός Σχεδίου Δράσης για την Αγωγή Υγείας και Πρόληψη της

Παραβατικότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

«Η ανάληψη πρωτοβουλιών και προληπτικών δράσεων μέσα στη σχολική μονάδα, για την έγκαιρη πρόληψη κοινωνικών/συμπεριφορικών προβλημάτων και, ιδιαίτερα, του φαινομένου της παραβατικότητας».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α  
ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΣΧΟΛΕΙΟ: .....  
ΓΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: .....  
ΗΛ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: .....  
ΟΝΟΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ: .....

Α. Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας

..... ΟΝΟΜΑ → → → ..... ΙΔΙΟΤΗΤΑ

1. → ..... → .....
2. → ..... → .....
3. → ..... → .....
4. → ..... → .....
5. → ..... → .....
6. → ..... → .....
7. → ..... → .....

Β. Ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης

B.1-Θέμα:-  
.....

B.2-Στόχος/Στόχοι:-

1. → .....  
.....
2. → .....  
.....
3. → .....  
.....

B.3-Συνοπτική καταγραφή δράσεων προς υλοποίηση:-

1. → .....  
.....
2. → .....  
.....
3. → .....  
.....
4. → .....  
.....
5. → .....  
.....
6. → .....  
.....

B.4-Παρακολούθηση Σχεδίου:-

1. Αρχείο Σχεδίου Δράσης Αγωγής Υγείας
- .....
2. Δοκίμο Αξιολόγησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

# ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

## ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- 1 Δημιουργική απασχόληση
- 2 Αξιοποίηση εκπαιδευτικών σχολείου
- 3 Ενεργός εμπλοκή μαθητών/ριών στη ζωή του σχολείου
- 4 Ενίσχυση και ενθάρρυνση μαθητών/ριών (κίνητρα, επιβράβευση)
- 5 Μαθητές/Μαθήτριες υψηλού κινδύνου
- 6 Ενεργός εμπλοκή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία
- 7 Προώθηση σχέσεων συνεργασίας σχολείου κοινότητας



**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ\***

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ Ψ  
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ\*\***

**ΜΕΡΟΣ Α**

**Τομέας 1: Εμπλοκή Φορέων**

	Πληρως	Επαρκως	Μερικως	Καθολου
Εμπλοκή διδακτικού προσωπικού	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Εμπλοκή μαθητών / μαθητριών	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Εμπλοκή γονιών / κηδεμόνων	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Εμπλοκή άλλων των τάξεων	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Εμπλοκή υπόλοιπου προσωπικού σχολείου (συνάδοι, καθαρίστριες, υπεύθυνος/η κ.λπ.)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Συνεργασία με τοπική κοινότητα, ιδιωτικούς ή και άλλους φορείς	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Συνεργασία με άλλα σχολεία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**Τομέας 2: Στόχοι**

	Πληρως	Επαρκως	Μερικως	Καθολου
Εναρμόνιση στόχων με τις ανάγκες και τις δυνατότητες του σχολείου	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Επιλογή στόχων συγκεκριμένων και εφαρμόσιμων	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Προγραμματισμός υλοποίησης στόχων σε ορθά χρονικά πλαίσια	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Επικέντρωση στόχων στην κάλυψη άλλων των μορφών δράσης (εμπλοκή Φορέων, επικοινωνία, διαίκηση, εφαρμογή προγράμματος, αξιολόγηση αποτελέσματος)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Υαθέτηση και προώθηση των στόχων από όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς (εντός κι εκτός σχολείου)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

\* Προσαρμογή από το "The self-evaluation tool" (σ. 8, επιτφ: How good is our network? A tool for evaluating the effectiveness of networks (2005), Scottish Health Promoting Schools) \*

**Τομέας 3: Περιεχόμενο προγράμματος**

	Πληρως	Επαρκως	Μερικως	Καθολου
Βελτίωση υγιεινής και αισθητικής σχολικού χώρου	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Επιμόρφωση διδακτικού προσωπικού σε θέματα σχετικά με το σχέδιο δράσης	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Εμπλουτισμός μέσων και υλικών για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Βελτίωση σχολικού κλίματος (σχέσεις ατόμων στο σχολικό χώρο)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Καθιέρωση «ρουτινών υγείας»	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ανάπτυξη δράσεων σχετικών με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών/τριών	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Προώθηση δράσεων για την υγεία του προσωπικού του σχολείου	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Προαγωγή δράσεων για την υγεία των γονιών ή/και μελών κοινότητας	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη της παραβατικότητας	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Προώθηση δράσεων για την υλοποίηση των υπό έμφαση στόχων	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**Τομέας 4: Διοίκηση - Προγραμματισμός**

	Πληρως	Επαρκως	Μερικως	Καθολου
Υλοποίηση χρονοδιαγραμμάτων	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ορθός προσδιορισμός και διαμοιρασμός καθηκόντων εμπλεκόμενων Φορέων και συνακόλουθα αποτελεσματικός συντονισμός	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

\* Φυσικός προαγωγής υγείας: συγκεκριμένες που έχουν καθιερωθεί στον σχολικό χώρο από άτομα που κινούνται σε αυτό, εφαρμόζονται σε συστηματική βάση και προάγουν την υγεία (π.χ. Οι μαθητές κλέβουν τα χέρια πριν το γεύμα.) \*

**Τομέας 5: Επικοινωνία**

	Πληρως	Επαρκως	Μερικως	Καθολου
Υπαρξη προγραμματισμένων και συστηματικών συναντήσεων των εμπλεκόμενων Φορέων για αλληλο ενημέρωση και καταρτισμό δράσεων	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Εδραίωση επικοινωνίας με άλλα σχολεία για καταρτισμό κοινής δράσης / ανταλλαγής ιδεών	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Παροχή δυνατοτήτων στους εμπλεκόμενους Φορείς για προσφορά ανατροφοδότησης σχετικής με το πρόγραμμα	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**Τομέας 6: Αξιολόγηση**

	Πληρως	Επαρκως	Μερικως	Καθολου
Εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης (τελικής, συνεχιζόμενης) η οποία αποτελεί προϊόν συμφωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Αξιοποίηση εμπλεκόμενων Φορέων (μαθητές, γονείς κ.ά.) ως πηγών αξιολόγησης	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Χρήση αποτελεσμάτων αξιολόγησης για αναθεώρηση του σχεδίου δράσης	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**Τομέας 7: Δημοσιοποίηση/Επιβράβευση**

	Πληρως	Επαρκως	Μερικως	Καθολου
Κοινοποίηση εφαρμοσμένων καλών πρακτικών στο μέλη της σχολικής μονάδας	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Υλοποίηση καλών πρακτικών / διαδικασιών σε άλλους συνεργάτες ή/και σχολεία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Επιβράβευση της επιτυχίας (οποιασδήποτε προόδου π.χ. σε τελετές και διαλώματα)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ**

**4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ  
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ:  
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ  
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ**

Το σχέδιο δράσης απαιτεί σωστό προγραμματισμό,  
λαμβάνοντας υπόψη

- τις υπάρχουσες συνθήκες**
- τα υπάρχοντα μέσα**
- το ανθρώπινο δυναμικό**

και στοχεύει στην ενεργό συμμετοχή, συνεργασία ΟΛΩΝ των μελών της σχολικής κοινότητας, για την εκπλήρωση των στόχων του σχεδίου, μέσα από ανάλογες δραστηριότητες, δίνοντας πάντα τη δυνατότητα αξιολόγησης του αποτελέσματος.

Το σχέδιο δράσης πρέπει να είναι

**απλό, κατανοητό, εφικτό,  
βάσει χρονοδιαγράμματος**

και σ' αυτό περιλαμβάνονται:

**μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι για τη  
προώθηση του θέματος του σχεδίου και  
πρόνοιες που αφορούν στην εκπαίδευση  
προσωπικού**

σε θέματα πρόληψης και διαχείρισης φαινομένων  
παραβατικότητας.



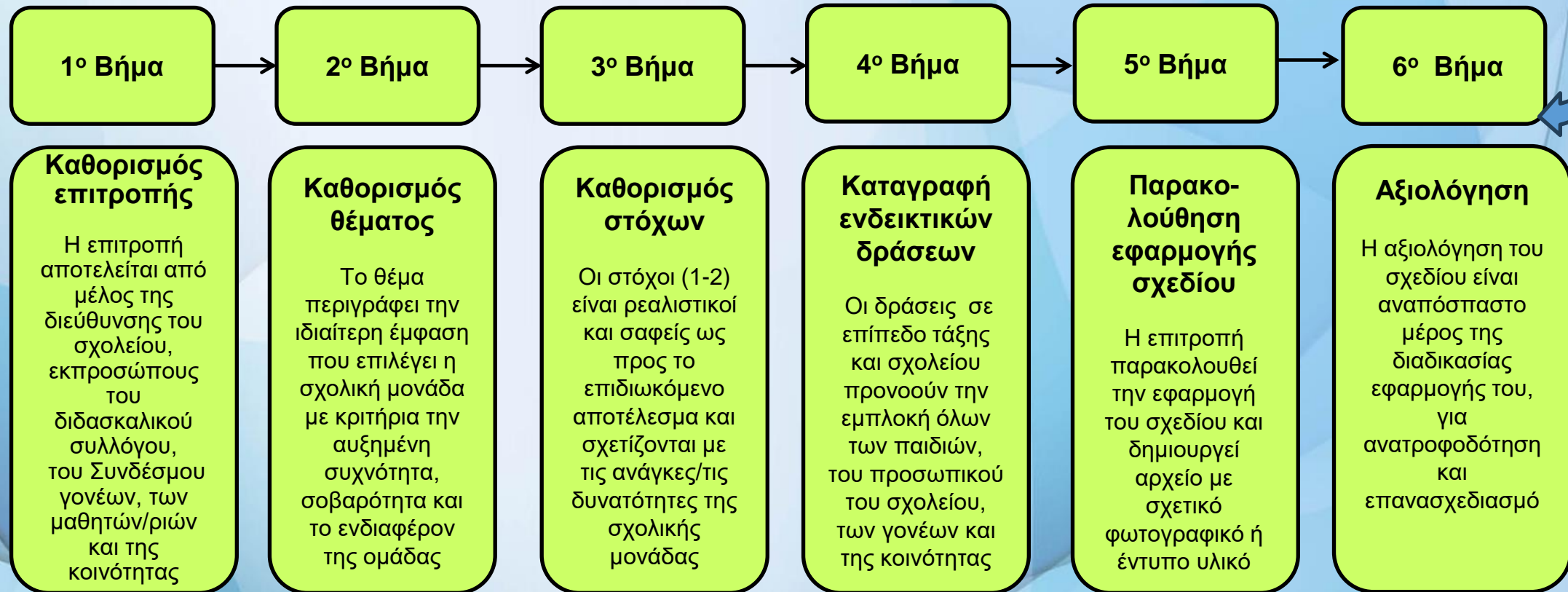
# ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ



# Σχέδιο Δράσης Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ  
(ypp4464d)

## Βήματα σχεδιασμού



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α (ypp4464b)

# ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Συλλογικό  
εγχείρημα

Συστηματική  
διαδικασία συλλογής  
πληροφοριών

Συνεχής  
διαδικασία  
αναστοχασμού  
ανατροφοδότησης

**ΔΙΑΛΟΓΟΣ**

**ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

**ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ-ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ**



- ✓ Η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου
- ✓ Η συμβολή του μαθησιακού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας
- ✓ Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας
- ✓ Ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης
- ✓ Η διατροφή και η υγεία μας
- ✓ Πρόληψη παιδικών ατυχημάτων
- ✓ Αξίες της ζωής
- ✓ Αποδοχή της διαφορετικότητας
- ✓ Οριοθέτηση της συμπεριφοράς - Υπευθυνότητα

## ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Στόχος: Παροχή ευκαιριών για αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/ριών

### **Δράσεις** *Επίπεδο Τάξης*

- Ώρα «κοινωνία της τάξης»
  - Κλείσιμο μέρας

### *Επίπεδο Σχολείου*

- Κουτί επικοινωνίας

Στόχος: Αξιοποίηση του σχολικού χώρου για ψυχαγωγία και εικαστική βελτίωσή του

### **Δράσεις**

#### *Επίπεδο σχολείου*

- Δημιουργική απασχόληση των παιδιών με παιχνίδια
- Δημιουργία ευκαιριών ψυχαγωγίας
- Κατασκευή ενός καλλιτεχνικού έργου στο σχολείο (π.χ. ψηφιδωτό, φιλοτεχνία τοίχου του σχολείου)
- Υιοθεσία ενός κήπου του σχολείου

**ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ**

## ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Στόχος: Ανάπτυξη ενσυνείδητης αυτοπειθαρχίας

### ΔΡΑΣΕΙΣ

Καθορισμός κανόνων τάξης σε συνεργασία με τα παιδιά

Διαμόρφωση κώδικα συμπεριφοράς μαθητών/ριών στο σχολείο

Εμπλοκή των μαθητών/ριών στη διαμόρφωση της αίθουσας του τμήματός/τάξης τους

Δημιουργία δίοδου επικοινωνίας παιδιών/εκπαιδευτικών



Ο κώδικας καλής συμπεριφοράς αντικρίζεται ως μέσο για την ανάπτυξη στα παιδιά κοινωνικής αποδεκτής συμπεριφοράς και πρόληψη της εκδήλωσης μη αποδεκτής συμπεριφοράς, παρά αντιμετώπισης ή «θεραπείας» της.

# ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΑ ΚΑΛΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ (γρρ12356)

**1**

Τομέας διαπροσωπικών σχέσεων του παιδιού  
(σεβασμός εαυτού, σεβασμός στην προσωπικότητα των άλλων,  
αυτοπειθαρχία, αυτοέλεγχος)

**2**

Τομέας σχολικού και ευρύτερου περιβάλλοντος  
(σεβασμός στη σχολική περιουσία, προστασία, βελτίωση σχολικού,  
φυσικού περιβάλλοντος)

**3**

Τομέας κανονισμού λειτουργίας του σχολείου (ωρολόγιο  
πρόγραμμα, προσέλευση, αποχώρηση, εμφάνιση, στολή, υποχρεώσεις)

## Ενσυνείδητη αυτοπειθαρχία



# ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Σεβόμαστε τον εαυτό μας, τους συμμαθητές μας και τους δασκάλους μας. Σεβόμαστε και προστατεύουμε τη σχολική περιουσία.

Είμαστε προσεκτικοί στο μάθημα. Παρακολουθούμε προσεχτικά τη δασκάλα/τον δάσκαλο και τους συμμαθητές μας που μιλούν.

Κάνουμε καθημερινά τις εργασίες μας και φέρνουμε τα απαραίτητα που χρειαζόμαστε για κάθε μάθημα.

Φροντίζουμε για την ατομική μας καθαριότητα, την καθαριότητα της τάξης και του σχολείου μας.

Είμαστε ευγενικοί και συμπεριφερόμαστε στους άλλους, όπως θα θέλαμε και εμείς να μας συμπεριφέρονται.

Σηκώνουμε το χέρι μας όταν θέλουμε να μιλήσουμε και περιμένουμε να μας δώσει το λόγο η δασκάλα/ο δάσκαλος.

Δε σηκωνόμαστε στην τάξη χωρίς άδεια.

Τα διαλείμματα βγαίνουμε έξω από τις τάξεις και παίζουμε στους καθορισμένους χώρους.

Παίζουμε ήρεμα τα διαλείμματα, προσέχουμε τον εαυτό μας και τους άλλους.

Ρίχνουμε τα απορρίμματα στο σωστό καλάθι.

Το διάλειμμα πηγαίνουμε στο αποχωρητήριο και στη βρύση για νερό.

Χρησιμοποιούμε σωστά τα παιχνίδια το διάλειμμα.

## ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΑΞΗΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Τηρώ πάντα τους κανόνες του κάθε παιχνιδιού!

Παίζω πάντα στον χώρο που έχει οριστεί.

Αποδέχομαι και σεβόμαι όλα τα παιδιά που παίζουν μαζί μου!

Διατηρώ τον χώρο που παίζω πάντα καθαρό!

Παίζω με σκοπό πάντα να περάσω όμορφα, αλλά και να μάθω!





Υπάρχει ξεκάθαρη πολιτική για  
τη συμπεριφορά των παιδιών  
στη σχολική μονάδα;  
Είναι ξεκάθαρα τα πειθαρχικά  
μέτρα και οι κυρώσεις;



# ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

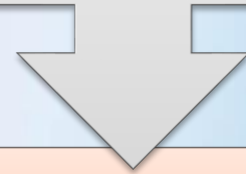
## ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Συμπεριφορά μαθητών/ριών α) εκτός τάξης, β) κατά το διάλειμμα, γ) κατά την άφιξη-είσοδο στο σχολείο και την έξοδό τους πριν την έναρξη των μαθημάτων και μετά τη λήξη τους



## ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΑΞΗΣ

Συμπεριφορά μαθητών/ριών α) πριν την έναρξη των μαθημάτων, β) στη διάρκεια των μαθημάτων (διαδικασίες, ρουτίνες)



**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ/ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ-ΠΑΙΔΙΩΝ-ΓΟΝΕΩΝ**

Υπάρχει ξεκάθαρη πολιτική για την  
πρόληψη και τη διαχείριση της  
εκφοβιστικής συμπεριφοράς;  
Είναι γνωστή σε όλους  
τους εκπαιδευτικούς εταίρους  
(παιδιά, διδακτικό προσωπικό, γονείς)  
και τι περιλαμβάνει;

## **Μηδενική ανοχή**

**Εγκύκλιος** με αρ. φακ. 7.19.04.16.1 ημερ. 11.11.2020  
(αρ.εγκυκλίου στο διαδίκτυο **ypp11441**)

# ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ξεκάθαρη δήλωση σχετικά με τη στάση του σχολείου σε ό,τι αφορά στην εκφοβιστική συμπεριφορά **ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΑΝΟΧΗ**

Ορισμός της εκφοβιστικής συμπεριφοράς και των διαφόρων μορφών της, όπως εκδηλώνονται

Υιοθέτηση στρατηγικών πρόληψης της εκφοβιστικής συμπεριφοράς π.χ. διαμόρφωση κανόνων συμπεριφοράς, επίβλεψη χώρων

Τρόποι αναφοράς της εκφοβιστικής συμπεριφοράς από τα μέλη της σχολικής κοινότητας

Διαδικασίες διαχείρισης περιστατικών εκφοβιστικής συμπεριφοράς

Διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της πολιτικής



## ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

20. Κοινοποίηση σε όλους τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, της πολιτικής του σχολείου για αντιμετώπιση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, της εφαρμογής της και των βασικών αρχών διαχείρισης από τη σχολική επιτροπή
21. Γνωστοποίηση στους εκπαιδευτικούς κατά τρόπο ξεκάθαρο τι αναμένεται να πράξει το παιδί αποδέκτης εκφοβιστικής συμπεριφοράς: α) Να αναφέρει το περιστατικό στη δασκάλα, β) Να ζητήσει βοήθεια από κάποιο ενήλικα γ) Να μην υποφέρει μόνος του δ) Να πάρει μια βαθιά ανάσα και να απομακρυνθεί ε) Να κάνει παρέα με τα παιδιά που εμπιστεύεται
22. Γνωστοποίηση στους μαθητές κατά τρόπο ξεκάθαρο τι αναμένεται να πράξουν τα παιδιά αυτόπτες μάρτυρες ενός εκφοβιστικού περιστατικού α) Να αναφέρουν το περιστατικό, β) Να προσπαθήσουν να βοηθήσουν τους συμμαθητές τους που χρειάζονται βοήθεια γ) Να κάνουν παρέα με παιδιά που είναι μόνα-ζήτησε να έρθει στην παρέα σου δ) όταν γνωρίζουν ότι κάποια παιδιά εκφοβίζουν ένα μαθητή, να ενημερώνουν ένα μεγάλο στο σχολείο και να κάνουν παρέα με τα παιδιά που εμπιστεύονται ε) να μην αυτοσομπολεύουν το περιστατικό.

**ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ**

Το κάθε σχολείο μπορεί να δράσει

ως σημαντικός προστατευτικός παράγοντας για τη μείωση του φαινομένου της βίας και της παραβατικότητας και να λειτουργεί

**ως ασπίδα προστασίας**

προγραμματίζοντας σωστά και προωθώντας συστημικές, προληπτικές και κοινωνικοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις και πρακτικές, σε ένα συμπεριληπτικό περιβάλλον, προς όφελος όλων των παιδιών.

# Στο σχέδιο δράσης Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας κάθε σχολική μονάδα

**ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ**

- ✓ εντάσσει κανονισμούς για τη συμπεριφορά/πειθαρχία των παιδιών
- ✓ καθορίζει μέτρα πρόληψης της βίας και της παραβατικότητας, και
- ✓ υιοθετεί προγράμματα επιμόρφωσης, ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών

με στόχο τη δημιουργία πυρήνων πρόληψης, εντός του σχολικού πλαισίου.



**ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ**

**ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ  
ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ  
ΜΕ ΔΟΜΕΣ ΤΟΥ  
ΥΠΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ  
ΑΡΜΟΔΙΕΣ  
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

**ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΚΑΙ  
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ  
ΕΠΑΡΚΕΙΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ**

**ΣΧΕΔΙΟ  
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ  
ΓΙΑ ΠΡΟΛΗΨΗ  
ΤΗΣ  
ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

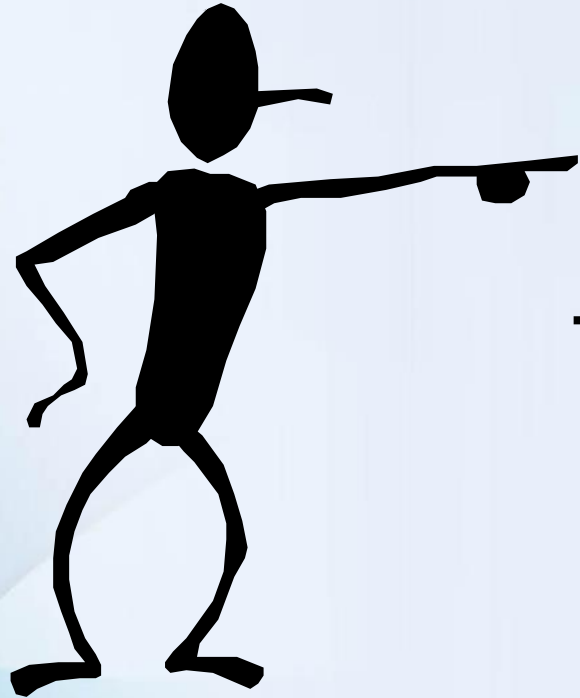
**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ  
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ  
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ  
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ  
ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

**ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΚΑΙ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ  
ΑΝΑΠΤΥΞΗ,  
ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ  
ΠΑΙΔΙΩΝ**

**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ  
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ  
ΕΝΤΟΣ  
ΣΧΟΛΙΚΗΣ  
ΜΟΝΑΔΑΣ**







Το σχολικό κλίμα θεωρείται  
για έναν οργανισμό ό,τι η  
προσωπικότητα στον  
άνθρωπο.